

Svenska Bankföreningen

Finansbolagens förening

2011-11-07

Datainspektionen

Ansökan om undantag från personuppgiftslagen för register över eftersökta objekt (fordon, båtar, maskiner m.m.) finansierade av finansbolag

Inledning - sammanfattning

De svenska finansbolagen finansierar i stor omfattning olika objekt, t.ex. fordon, entreprenad och lantbruksmaskiner, båtar, verktygsmaskiner m.m., genom leasing- eller avbetalningskontrakt. Dessa objekt är i många fall mycket värdefulla och ett enstaka objekt kan vara värt flera miljoner kronor. I de fall kunden inte fullgör sina åtaganden enligt kontraktet, och finansbolaget, trots att det vidtagit ett antal åtgärder för att återfå objektet, konstaterat att objektet inte kan återfinnas, finns det ett kvarstående behov från finansbolagets sida att fortsätta eftersöka objektet. Finansbolagen har bedömt att ett för alla bolagen gemensamt register över eftersökta objekt på ett verksamt sätt skulle bidra till att fler objekt kan återfinnas. Vissa av de objekt som skulle omfattas är registreringspliktiga fordon. Registret skulle därför innefatta personuppgifter. Vidare kan bakgrunden till att objektet inte återfinns eller återlämnas i vissa fall vara att ett brott har begåtts. Mot denna bakgrund har finansbolagen bedömt att inrättandet av registret över eftersökta objekt kräver tillstånd från Datainspektionen.

Med hänvisning till det anförda ansöker Svenska Bankföreningen och Finansbolagens förening för sina medlemmars räkning om undantag från 21 § personuppgiftslagen om behandling av uppgifter om lagöverträdelser.

Finansbolagens åtgärder vid kontraktsbrott

Ett objekt ska kunna föras in i registret först efter det att finansbolaget vidtagit sedvanliga åtgärder för att få betalt och för att återfå objektet.

När en kund inte betalar avgifter och räntor i enlighet med sitt leasing- eller avbetalningskontrakt sänder finansbolaget först betalningspåminnelser och vidtar därefter inkassoåtgärder antingen genom en enhet eller ett bolag i den egna koncernen eller genom anlitan- de av ett särskilt inkassoföretag. Om inte heller detta leder till att kunden fullgör sina förpliktelser sägs

kontraktet upp på det sätt som är reglerat i kontraktet. Detta innebär en skyldighet för kunden att återlämna objektet till finansbolaget. Sker inte detta vänder sig finansbolaget antingen till Kronofogden med begäran om särskild handräckning eller efterforskar objektet på andra sätt. I de fall man vänt sig till Kronofogden återredovisar denne till det finansbolag som begärt åtgärden att objektet inte återfunnits. Det är först när objektet inte heller genom dessa åtgärder kan återföras till finansbolaget, som det skulle bli aktuellt att föra in uppgifter om objektet i det planerade registret över eftersökta objekt.

Uppgifter i registret

Registret avses omfatta finansierade objekt av större värde. Som nämndes inledningsvis är det fråga om fordon (bilar, lastbilar, bussar, släpfordon m.m.), entreprenadmaskiner, skogs- och lantbruksmaskiner, containrar, båtar, verktygsmaskiner (t.ex. svarvar, borrar- och fräsmaskiner) m.fl. objekt. De uppgifter som ska registreras för varje objekt är fabrikat, modell, tillverkningsnummer, årsmodell, färg och foto, samt i förekommande fall registreringsnummer.

Uppgifter om objekten ska kunna registreras av det berörda finansbolaget genom direktaccess eller av det företag som svarar för driften av registret.

Registeruppgifterna avses bli tillgängliga för allmänheten via en särskild hemsida.

Den som återfinner ett eftersökt objekt får på hemsidan information om hur anmälan och upplysningar kan lämnas till registerföretaget.

Finansbolagen kommer att i sina avtalsvillkor föra in en upplysning om att uppgifter om objektet förs in i ett särskilt register om objektet inte återlämnas i enlighet med avtalet.

Motiv för registret

Syftet med registret är att underlätta för finansbolagen att återfå objekt, som trots olika tidigare åtgärder av bolagen inte återfunnits. Eftersom de aktuella objekten representerar betydande värden innebär det att det räcker med några få återfunna objekt per år för att registret ska vara motiverat från ett ekonomiskt perspektiv. Genom att göra uppgifterna om eftersökta objekt tillgängliga via internet blir det möjligt för alla att kontrollera om ett fordon eller en maskin, som finns på en ovanlig plats, iakttas under omständigheter som väcker uppmärksamhet eller som man avser att köpa, är registrerat som eftersökt. De som kan väntas använda registret är dels polis, dels personer verksamma med de aktuella typerna av objekt (användare, återförsäljare, verkstäder, Kronofogden, försäkringsgivare), dels personer ur allmänheten som gör iakttagelser eller är potentiella köpare.

Genom denna effektivare efterforskning av objekt kan oegentligheter med finansierade objekt motverkas. Det kan vara fråga om brottslighet som riktar sig direkt mot finansbolagen, men också mot kunder som har drabbats av stölder eller bedrägerier. Tillgången till ett register via internet gör det emellertid också möjligt för köpare av den berörda typen av objekt, t.ex. handlare med begagnade varor, att kontrollera om objekt de blir erbjudna är anmälda som eftersökta. Genom registret skulle en köpare lättare kunna fullgöra sin undersökningsplikt, vilket skulle minska risken väsentligt för att köparen blir av med objektet enligt godtrosvärvslagen. Även privatpersoner skulle ha motsvarande användning av ett sådant register för att kontrollera om en begagnad bil eller båt de avser att köpa är registrerad som eftersökt. Registret kan därför bidra till ett ökat konsumentskydd. Vidare kan försäkringsbedrägerier motverkas.

Finansbolagen avser att låta Larmtjänst AB, dotterbolag till Svensk Försäkring Service AB, svara för den praktiska driften av registret. Larmtjänst har redan idag ett register över efterlysta objekt, som finns på Larmtjänsts hemsida (www.larmtjanst.se). I registret finns polisens uppgifter om stöldanmälda registrerade fordon (EF-systemet) vidarebefordrade av Transportstyrelsen. Det sker en daglig uppdatering från polisens/Transportstyrelsens sida. De objekt som finns är bl.a. bilar, lastbilar, släpfordon, entreprenadmaskiner, båtar och konst. Uppgifter om gods utöver registreringspliktiga fordon avser stöldanmält gods som rapporterats av polisen eller försäkringsbolag.

Avsikten är att registret över eftersökta objekt ska byggas upp och fungera på motsvarande sätt som registret över efterlysta objekt. Skillnaden är att de eftersökta objekten inte är efterlysta av polisen. Även om polisanmälan gjorts i dessa fall sker inte alltid en efterlysning. För att polisen ska efterlysa ett registreringspliktigt fordon förutsätts att det kan antas att det har frånhänts någon genom brott. Det är inte alltid polisen bedömer att anmälningar från finansbolag, som ofta avser misstänkt bedrägeri, olovligt förfogande eller olovligt brukande, är att bedöma som "frånhängande" och fordonen blir då inte efterlysta, trots att ett brottsligt förfarande kan ha förekommit. Vidare inträffar inte sällan att ett anmält brott, t.ex. ett bedrägeri, omrubriceras till olovligt förfogande eller olovligt brukande, dvs. brott där det för åtal krävs att det av särskilda skäl är påkallat från allmän synpunkt. Omrubriceringen medför att ärendet inte drivs vidare och att en efterlysning inte görs eller återkallas. Finansbolagens erfarenheter är att det dessutom är betydande skillnader i bedömningarna mellan olika polis- och åklagarmyndigheter av anmälningar som syftar till att få ett fordon efterlyst. Vidare inträffar det att en efterlysning återkallas trots att fordonet inte återfunnits. Detta kan t.ex. förekomma när en förundersökning läggs ner.

Sammantaget leder detta till att en stor mängd fordon som anmälts vara frånhända någon genom brott inte blir efterlysta. De nu beskrivna reglerna och erfarenheterna medför också att finansbolagen avstår från att göra polisanmälningar i samband med att objekt försvinner, eftersom detta inte framstår som meningsfullt och anmälningar endast utgör en administrativ belastning för myndigheterna. Mot denna bakgrund finns det ett stort behov av att i registret också kunna notera registreringspliktiga fordon som inte är efterlysta.

Överväganden angående behandling av personuppgifter

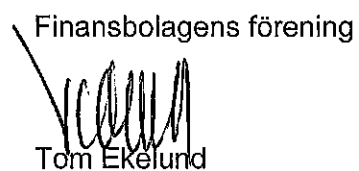
När det i det planerade registret över eftersökta objekt också förs in uppgifter om registreringspliktiga fordon innebär det att det också i viss utsträckning blir fråga om behandling av personuppgifter. Detta blir fallet när fordonet ägs av en fysisk person eller enskild firma, eftersom fordonets registreringsnummer via vägtrafikregistret leder till ägaren av fordonet. Motsvarande gäller också för leasingfordon i de fall leasetagaren är en enskild firma.

Enligt föreningarnas bedömning får emellertid finansbolagens intresse av att återfinna de finansierade fordonen som utgör säkerhet för deras fordringar anses väga tyngre än den registrerade ägarens eller brukarens integritetsintresse. Denne har nämligen, som tidigare angetts, upprepade gånger sökts av finansbolaget och eventuellt av ett inkassoföretag eller av Kronofogden, utan att betala sina förfallna skulder eller återlämna fordonet. Personen ifråga kan alltså antas ha hållit sig undan den som har rättmätiga anspråk på fordonet och det får under sådana omständigheter anses rimligt att integritetsintresset får vika.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda ansöker Svenska Bankföreningen och Finansbolagens förening för sina medlemmars räkning om undantag från 21 § personuppgiftslagen om behandling av uppgifter om lagöverträdelser för att kunna föra ett register över objekt, bl.a. registreringspliktiga fordon, som är eftersökta av finansbolagen.

Svenska Bankföreningen

Kerstin af Jochnick

Finansbolagens förening

Tom Ekelund